

Методи розрахунку суттєвості в аудиті

Харламова О.В., к. е. н., доц., Іщенко О.М., магістр, Харківський національний університет міського господарства

Під час аудиторської перевірки слід розрізняти за суттю та змістом два основних типи помилок – суттєві (матеріальні) та несуттєві (не матеріальні). Наслідком суттєвої помилки у звітності є дезорієнтація користувачів звітності при прийнятті рішень , що може призвести до збитків.

Якісний аспект суттєвості спирається на професійну думку аудитора що до істотності відхилень у звітності. Кількісний аспект же спирається на визначення аудитором чи перевершують окремо і в сукупності виявлені відхилення кількісний критерій - рівень суттєвості.

При визначенні рівня суттєвості можливі 2 підходи дедуктивний та індуктивний. Дедуктивний при якому визначається сукупний рівень суттєвості, який потім розподіляється між значимими статтями фінансової звітності. За індуктивним методом спочатку визначається рівень суттєвості значимих статей фінансової звітності.

Слід розрізняти також розрізняти три рівні матеріальності під час визначення рівня суттєвості . До першого відносяться помилки та пропуски які за своєю суттю не значні і не впливають на прийняття рішень. Другий рівень характеризується помилки які впливають на прийняття рішень користувачів. Помилки які ставлять під сумнів достовірність звітної фінансової інформації відносяться до третього рівня матеріальності .

Для розрахунку рівня суттєвості існує альтернативна методика - Методика розрахунку рівня суттєвості на основі використання теорії інформації. Основа цієї моделі адитивна модель «Сигнал - шум» , яка використовує інформацію про рахунки бухгалтерського обліку .Шум – це випадковий процес, який проходить в системі бухгалтерського обліку. Навмисні помилки - не являються «шумом». Тестом для типу «шуму» в системі бухгалтерського облікує Критерій Харста, який проводиться для кожного рахунку. Для розрахунку критерію Харста (X), генеральна сукупність картки рахунку розбивається на декілька різних часових відрізків.

Ця методика є досить трудомісткою , вимагає залучення ресурсів тому на практиці її майже не використовують.